

1.2 Внос и износ на основни селскостопански стоки.

1.2.1. Зърнени и маслодайни култури.

1.2.1.1. Износ

Пшеница

През маркетинговата 2001/02 година са изнесени 774 хил.тона пшеница, което е с 47% повече от предходния сезон.

Таблица VI.12

Износ на пшеница, 1998/99 - 2001/02 г. (предварителни данни)

СТРАНИ	2001/02	2000/01	1999/00	1998/99	1997/98
1. ЕС	400 734	47 778	5 946	2 322	5 021
Испания	191 362	-	-	-	-
Италия	146 520	-	-	-	-
Португалия	41 058	-	-	-	-
Гърция	18 342	2 917	2 624	2 322	5 021
Франция	3 451	14 860	-	-	-
Германия	-	30 000	3 322	-	-
Нидерландия	-	-	-	10 698	-
2. Страни от региона	125 187	201 308	121 309	307 592	34 294
Албания	42 958	48 932	27 145	9 230	4903
Румъния	32 384	86 274	10 571	-	-
Македония	36 190	22	850	1 880	-
Украйна	2 023	16 308	12 217	-	-
Турция	-	12 459	55 738	277 718	22 056
Армения	-	5 205	2 719	7 478	-
Грузия	-	32 108	12 069	7 011	7 335
Унгария	-	-	-	4 275	-
Хърватска	-	-	-	-	5 245
Югославия	22	-	564	-	-
Кипър	11 610	2 823	-	-	11 610
3. Други	248 268	266 610	394 521	607 327	276 139
Иран	79 550	149 956	-	-	-
Тунис	57 631	-	14500	-	38445
Мароко	44 500	55 003	16 494	104 650	38 003
Нигерия	11 000	-	-	-	6588
Алжир	19 942	-	6599	2802	-
Мавритания	6 508	-	-	-	-
Израел	28 635	19 648	3 061	64 245	24813
Етиопия	-	14 329	12 000	11 547	-
Индия	-	13 514	285 036	-	-
Бангладеш	-	-	56 817	132 441	-
Малта	-	-	-	-	-
Р.Корея	-	-	-	221 041	129 440
КНДР	-	-	-	47 298	-
Куба	-	-	-	-	38 850
Пакистан	-	-	-	8 735	-
Йемен	20	-	-	8 031	-
Швейцария	-	5 944	-	3 630	-
Ливан	-	-	-	2 907	-
Сирия	-	1 718	-	-	-
Други	483	6 497	14	-	-
ОБЩО - тона	774 189	524 656	523 447	927 640	332 309
- стойност (хил. \$)	73 053	53 869	47 979	74 029	-
- средна цена (\$/тон)	94,9	102,6	86,9	76,4	-

тона

Източник: "Информационно обслужване" АД

Най-характерното през 2001/02 е **големият експорт за страните от ЕС** – 401 хил.тона или **52% от общия износ**. Ниската реколта `2001 в ЕС и понижаването на вносните мита са основните причини за почти 9 пъти нарастване на износа за ЕС в сравнение с предишния сезон. Два поредни сезона значителен внос от България осъществява Иран, съответно 79,6 хил.т за 2001/02 и 150 хил.т за 2000/01.

До края на 2002 г. обичайно може да се очаква висок износ на пшеница (400-500 хил.тона).

Царевица

Наполовина спадна износът на царевица от реколта `2001. През 2001/02 (09. 2001 – 06.2002) са изнесени 35 676 тона на обща стойност 3,6 млн.щ.долара.

Таблица VI.13 Износ на царевица, 1998/99 - 2001/02 г. - тона

СТРАНИ	2001/02 *	2000/01	1999/00	1998/99
1. Европейски Съюз	-	61	12 750	17 557
Австрия	-	61	-	-
Испания	-	-	3 578	10 000
Франция	-	-	189	63
Германия	-	-	2 983	-
Португалия	-	-	-	7 497
2. Страни от региона	17 953	59 348	79 092	17 775
Турция	14 323	23 983	69 688	15 085
Албания	1 754	3 253	1 857	-
Македония	1 473	4 046	3 599	2 690
Румъния	406	27 775	1 567	-
Русия	-	-	2 006	-
Югославия	-	291	375	-
3. Други	17 723	3 256	202 324	69 339
Либия	7 878	-	87 609	13 357
Кабо Верде	4 853	-	-	-
Тунис	2 678	-	-	-
Сирия	2 209	-	50 488	20 683
Йордания	-	-	38 336	-
Алжир	-	-	5 497	-
Мароко	-	-	2	14 931
Армения	-	-	2 698	-
Израел	-	-	11 375	-
Ливан	-	-	3 185	-
Щвейцария	-	-	-	3 567
Куба	-	-	-	16 799
Грузия	-	3 165	-	-
Други	105	91	154	2
ОБЩО - тона	35 676	62 665	294 166	104 671
- стойност (щ.д)	3 625 759	6 592 966	25 834 193	9 748 079
- средна цена (щ.д/тон)	98,60	110,00	94,50	127,00

Източник "Информационно обслужване" АД

Средната износна цена е по-ниска в сравнение с предходната година – 98,60 щ.д./тон. Основните страни, за които е осъществен експортът са Турция (14 хил.т), Либия (7,8 хил.т), Кабо Верде (4,8 хил.т) и по-малки количества за Сирия, Македония и Румъния. Реколта `2001 от царевица е с 20% по-ниска, което ограничава предлагането ѝ и затруднява износът на по-големи количества. До края на маркетинговата година допълнителен експорт на царевица не се очаква.

Ечемик

Износът на ечемик през 2001/02 г. е около 278 576 тона или с около 117 хил.тона повече в сравнение с предходната година. Най-голямо количество е изнесено за Саудитска Арабия – 144 хил.тона, което представлява 52% от общия износ на ечемик. Износът е осъществен през първите два месеца на

маркетинговата година, когато предлагането е все още голямо, а цените сравнително ниски. Останалият износ е насочен към Румъния – 40 хил.т, Тунис, Алжир, Мароко и Либия (70 хил.т). Общата стойност на износа на ечемик за 2001/02 г. е 25 млн.щ.долара, а средната износна цена - 91,58 щ.д./т.

Таблица VI.14 Износ на ечемик, 1998/99 - 2001/02 г. (тона)

СТРАНИ	2001/02 *	2000/01	1999/00	1998/99
1. Европейски Съюз	6 917	47 305	-	-
Австрия	-	52	-	-
Португалия	2 634	-	-	-
Гърция	1 611	-	-	-
Франция	1 038	29 552	-	-
Германия	1 634	-	-	-
Нидерландия	-	17 701	-	-
2. Страни от региона	48 708	16 890	11 289	4 924
Румъния	40 113	8 461	2 494	-
Македония	4 182	2 141	541	250
Югославия	-	17	560	-
Турция	-	-	-	4 674
Кипър	4 413	6 271	7 694	-
3. Други	222 951	97 696	29 756	20
Саудитска Арабия	143 849	55 201	-	-
Тунис	34 161	-	-	-
Алжир	16 618	6 477	2 758	-
Мароко	15 230	-	-	-
Израел	8 378	12 600	15 145	-
Либия	4 692	-	-	-
Сирия	-	12 717	11 837	-
Малта	-	10 695	-	-
Други	23	6	16	20
ОБЩО - тона	278 576	161 891	41 045	4 944
- стойност (щ.д)	25 095 396	15 251 200	3 419 405	339 890
- средна цена (щ.д/тон)	91,58	87,83	84,01	73,21

Източник: "Информационно обслужване" АД

* предварителни данни

По-висок износ на ечемик се очаква през 2002/03 г. По предварителни данни, през първите два месеца са изнесени над 300 хил.тона или около 100 хил.тона повече в сравнение със същия период на предходната година. Основното количество е реализирано в Алжир. До края на 2002 г. износът се очаква да продължи, но със значително по-слаби темпове. Една от основните причини за рекордния износ е благоприятната експортна цена, която формират износителите на ечемик.

Слънчоглед

Износът на маслодаен слънчоглед през 2001/02 почти се удвои, достигайки 101,7 хил.т (до юни 2002). Причината е в значително повишените международни цени.

Таблица VI. 15 Износ на маслодаен слънчоглед, 1998/99 - 2001/02 г. - тона

СТРАНИ	2001/02	2000/01	1999/00	1998/99
1. ЕС	32 046	8 769	163 860	1 266
Испания	22 989		74 341	
Португалия	5 354		12 116	
Германия	1 726	2 297	5 756	
Гърция	1 333	5 024	5 567	81
Швеция	304	221		45
Холандия	130	716	30 743	109
Великобритания	66	87	378	34
Австрия	54	44		903
Дания	50	25	16 100	
Франция	20		10 483	
Италия			8 351	
Други	22	355	25	93
2. Страни от региона	64 338	38 838	38 916	32 865
Турция	64 277	38 648	34 337	32 865
Албания	27	100	63	
Югославия	17	71	4 516	
Р. Македония	10	20		
Молдова	7			
3. ЦЕФТА	816	1 053	1 395	-
Полша	710	40	322	
Унгария	80	967	20	
Чешка република	21			
Румъния	5	46	1 053	
4. Други	4 557	4 504	27 685	6 378
Сирия	4 103	4 184		
Таджикистан	277			172
Туркменистан	96			
Швейцария	40	11	18 215	
Сингапур		308	66	24
Канада			9 039	6 183
Други	42	2	365	
ОБЩО - тона	101 757	53 165	231 856	40 509
- стойност (хил. \$)	22 638	8 719	43 595	9 083
- средна цена (\$/тон)	222	164	188	224

Източник: "Информационно обслужване" АД

* предварителни данни

Около 95% от износа се насочва към Турция и страните от ЕС, където през 2001/02 се наблюдава недостиг. Тези два пазара в бъдеще могат да погълнат значително по-големи количества български слънчоглед, предвид наличието на свръхкапацитет на преработвателните мощности. В този смисъл отглеждането на слънчоглед е по-перспективно от зърнените култури, тъй като пазарите са осигурени, а в допълнение реколтата се изкупува още в първите няколко месеца след прибирането в условията на остра конкуренция между местните износители и преработватели.

До края на 2002 г. се предвижда висок износ на маслодаен слънчоглед, поради благоприятните международни цени и дефицита на международните пазари.

1.2.1.2. Внос

Царевица

Тенденцията на спад в производството на царевица през последните няколко години се наблюдава и през пазарната 2001/02 година, което обуславя и засиленото ѝ търсене. Това води до увеличаване на вноса на царевица, като за маркетинговата 2000/01 г. са внесени около 83 хил.тона или два пъти повече в сравнение с предходната година (Таблица VI.15а). През 2001/02 година вносът възлиза на 107 762 тона.

Таблица VI.15а Внос на царевица, 1998/99 - 2001/02 г. - тона

СТРАНИ	2001/02 *	2000/01	1999/00	1998/99
I. ЦАРЕВИЦА ЗА ПОСЕВ	1 876	1 888	2 804	6 998
- стойност (щ.д.)	1 317 209	3 646 857	5 880 953	4 144 315
Румъния	820	201	373	-
САЩ	417	750	285	971
Франция	273	732	462	455
Австрия	149	96	379	98
Хърватска	74	-	-	-
Юго славия	47	-	-	-
Южна Африка	44	-	-	-
Унгария	-	-	1 076	2 307
Молдова	-	-	-	3 089
Канада	-	87	-	-
Израел	-	-	188	68
Други	52	22	41	10
II. ЦАРЕВИЦА ЗА ФУРАЖ	105 886	80 963	39 229	13 129
- стойност (щ.д.)	10 927 118	11 264 029	4 111 765	1 453 095
- средна цена (щ.д./тон)	103	138	110	100
Унгария	105 886	11 568	-	-
Бразилия	-	48 163	-	-
Украйна	-	10 257	-	-
Парагвай	-	10 000	-	-
Юго славия	-	971	39 221	13 079
Други	-	4	8	50
ОБЩО - тона	107 762	82 851	42 033	20 127
- Обща стойност на вноса (щ.д.)	12 244 327	14 910 886	9 992 718	5 597 410

Източник: "Информационно обслужване" АД

* предварителни данни

Общата стойност на вноса е 14,9 млн.щ.д., от които 11,2 млн.щ.д. са от внос на фуражна царевица и 3,6 млн.щ.долара за семена за посев. Основното количество фуражна царевица е доставено от Бразилия (48 хил.т), Унгария (11,5 хил.т), Украйна и Парагвай (по 10 хил.т), а средната вносна цена е в размер на 137 щ.д./тон. Основното количество семена за посев е внесено от САЩ, Франция и Румъния.

През 2001/02 г. вносът на царевица продължи да нараства, посрещайки търсенето на вътрешния пазар. За периода септември 2001 г. - юни 2002 г. са доставени около 107 762 тона, от които 105 886 тона фуражна царевица и 1 876 тона царевица за посев. Общата стойност на вноса е около 12 млн. щ.долара, а цялото количество фуражна царевица е доставено от Унгария, при средна цена 103 щ.д./тон. До края на маркетинговата година не се очаква внос на допълнителни количества.

Ечемик

През маркетинговата 2000/01 г. внос на фуражен ечемик не е осъществен. Доставени са около 6 хил.тона качествено пивоварно зърно за нуждите на преработвателната промишленост. Ечемикът е внесен от Франция и Унгария.

Значително по-малък е вносът на пивоварен ечемик през 2001/02 г. – едва 33 тона от Унгария. Фуражен ечемик не е внасян.